

Załącznik nr 26

„minimalny zakres opisu produktu finalnego grantu/innowacji społecznej”

opracowany przez Grantobiorcę

Załącznik nr 26b

„opis pomysłu rekomendowanego do zastosowań”

opracowany przez Inkubator

w ramach projektu

CZAS NA STAŻ – granty dla innowatorów społecznych oferujących nowe rozwiązania praktycznej nauki zawodu w przejściu z edukacji do pracy

OPIS PRODUKTU FINALNEGO

Skrócony tytuł pomysłu – innowacji społecznej

Tytuł: **PRACOWNIA Lipowa** - zrównoważony model edukacji w rzemiośle opracowany na przykładzie pracowni ceramicznej

OPIS produktu finalnego

PROBLEM, na który odpowiada produkt finalny

Należy krótko opisać problem, który rozwiązuje produkt finalny:

Ochrona dziedzictwa kulturowego, brak placówek szkolących rzemieślników w zawodzie „Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych”, możliwość dofinansowania okresu próbnego, umożliwienie zetknięcia stażystom z realnym rynkiem pracy. Innowacja odpowiada na problem braku form organizacji praktycznej nauki zawodu, który dziś odbierany jest jako zawód mało popularny, ginący – bardziej jako hobby niż profesja zawodowa zapewniająca satysfakcjonującą pracę i zarobek. Dlatego też podstawowym założeniem opracowanej innowacji jest stworzenie w trakcie praktycznej nauki zawodu warunków do poznania specyfiki, kultury, różnorodności tego zawodu, co nie jest niestety możliwe w ramach typowej praktyki uczniowskiej, w której uczeń odwiedza firmę z pominięciem cyklu produkcyjnego oraz jego zacementowania w lokalnym środowisku, kulturze. Dopiero uchwycenie tych elementów zawodu może dać stażystom możliwość nauki zawodu takim jakim on jest, co w konsekwencji doprowadzi do promocji tego zawodu i zwiększy szanse na zatrudnienie w tym zawodzie zdolnych i ciekawych kandydatów, poszukujących w zawodzie szans do osobistego spełnienia. Z drugiej strony innowacja odpowiada na potrzeby rzemieślników, pracodawców w tym zawodzie oraz w innych zawodach rzemieślniczych, związane z poszukiwaniem rozwiązań edukacyjnych w zakresie organizacji praktycznej nauki zawodu, umożliwiających pogodzenie życia zawodowego i rodzinnego w sytuacji, gdy rzemieślnik, jak prawdziwy mistrz kształtujący czeladnika, musi poświęcić mu więcej czasu, niż prosty instruktaż przy zadaniach zawodowych w ramach kilkugodzinnej praktyki na stanowisku pracy.

ELEMENTY, z których składa się innowacja/produkt finalny

Należy wskazać elementy składowe produktu finalnego, części modelu, etapów rozwiązania, narzędzi:

1. Wizyty studyjne w przedsiębiorstwach – cel potwierdzenie warunków, możliwości, jakimi dysponuje pracodawca do przyjęcia stażystów,
2. Realizacja staży: panel wymiany doświadczeń dla mistrzów, rekrutacja stażystów, opracowanie programów i realizacja stażu stacjonarnego, opraco-

wanie programów i realizacja stażu mobilnego, warsztaty i spotkania podsumowujące serię staży

NARZĘDZIA, przygotowane do wykorzystania przez przyszłych użytkowników innowacji

Należy krótko scharakteryzować narzędzia innowacji rekomendowane do przyszłych zastosowań:

Przygotowane narzędzia do wykorzystania przez przyszłych użytkowników innowacji:

1. Opisy stanowisk pracy – zasoby techniczne i merytoryczne przedsiębiorstw
2. Program warsztatów dla mistrzów
3. Programy stażu: stacjonarnego i mobilnego – omawiają przebieg stażu, zasady funkcjonowania pracowni oraz rodzaje umiejętności zawodowych nabywane przez stażystę
4. Dokumentacja przebiegu staży.

ZASTOSOWANIE produktu finalnego

UŻYTKOWNICY, którzy będą mogli wykorzystać produkt finalny

Należy wskazać kluczowych oraz alternatywnych użytkowników produktu finalnego:

1. Kluczowi użytkownicy produktu finalnego:
  - przedsiębiorstwa z branży ceramicznej
  - ośrodki wychowawcze posiadające pracownie rzemieślnicze
  - szkoły zawodowe i uczelnie wyższe
  - izby rzemiosł
  - ośrodki kultury
  - warsztaty terapii zajęciowej
  - domy pomocy społecznej
2. Alternatywni użytkownicy produktu finalnego:
  - centra kształcenia zawodowego i ustawicznego
  - ochotnicze hufce pracy
  - streetworkerzy

ODBIORCY, do których kierowana jest innowacja:

Należy wskazać kluczowych oraz alternatywnych odbiorców produktu finalnego:

1. Kluczowi odbiorcy produktu finalnego:
  - uczniowie i absolwenci Liceów Plastycznych
  - studenci i absolwenci kierunków artystycznych, technicznych i pedagogicznych
  - pracodawcy, którzy widzą konieczność zaangażowania się w refor-

mację systemu edukacji zawodowej dążącego na całym świecie w kierunku dualnego systemu kształcenia

- rzemieślnicy prowadzący naukę zawodu garncarz/ceramik

2. Alternatywni odbiorcy produktu finalnego:

- szczególna grupa, do której jest kierowana ta koncepcja to młodzież z ośrodków wychowawczych (wartość dodana = resocjalizacja przez pracę i sztukę)
- renciści
- osoby zagrożone wykluczeniem zawodowym
- bezrobotne osoby dorosłe chcące zmienić zawód i poszerzyć kwalifikacje.

DZIAŁANIA konieczne dla zastosowania/wdrożenia innowacji:

Należy wymienić etapami podstawowe działania użytkownika niezbędne do zastosowania produktu:

1. Nawiązanie współpracy z przedsiębiorcami i mistrzami,
2. Organizacja warsztatów dla mistrzów,
3. Stworzenie programu stażu stacjonarnego,
4. Stworzenie programu stażu mobilnego,
5. Warsztaty i sympozja podsumowujące dłuższe okresy staży,
6. Dokumentacja przebiegu staży

KOSZT zastosowania innowacji:

Należy oszacować przybliżony koszt zastosowania innowacji w praktyce (poza projektem) w przeliczeniu na 1 uczestnika (odbiorcę) lub miesiąc funkcjonowania rozwiązania w działalności przyszłego użytkownika:

Całkowity miesięczny koszt realizacji zadania wynosi: 26.780 zł, Należy wyodrębnić trzy etapy finansowania, ponieważ przygotowanie i realizacja projektu dzieli się przez ilość stażystów. Przy założeniu hipotetycznej liczby 6-ciu stażystów koszt miesięcznej realizacji zadania wynosi 11.197 zł.

MODYFIKACJE produktu finalnego

ZAKRES MOŻLIWYCH ZMIAN produktu finalnego:

Należy wskazać zakres możliwych zmian w produkcie, narzędziach (z zachowaniem efektywności rozwiązania):

Prezentowana innowacja może być zmieniana i dostosowana do potrzeb i oczekiwań przyszłych odbiorców lub użytkowników. Możliwe są następujące modyfikacje rozwiązania:

1. Powiększenie kompetencji doradcy merytorycznego,
2. stworzenie etatu do obsługi zadania,
3. uproszczenie i ujednoczenie dokumentacji,
4. stworzenie platformy internetowej,

5. zatrudnienie na zlecenie doradcy zawodowego,
6. dodatkowe wynagrodzenie dla mistrza,
7. wydłużenie stażu do 3 miesięcy,
8. poszerzenie kryteriów wiekowych

ROZWÓJ produktu finalnego i REKOMENDACJE do dalszych prac:

Należy wskazać obszary dalszego rozwoju rozwiązania lub dostosowania do innych problemów lub odbiorców:

Proponowany model innowacyjnego wsparcia może być stosowany w innych zawodach związanych z branżą motoryzacyjną, ale może być także dostosowany do potrzeb innych branż, w których praktyka u ucznia / absolwenta / przyszłego pracownika jest bardzo istotnym elementem warunkującym pozycję osoby na rynku pracy i jej szanse na zdobycie odpowiedniego zatrudnienia.

OPIS INNOWACJI

REKOMENDACJA

Skrócony OPIS:

Rozwiązanie umożliwiające organizację krótkich staży i długoterminowych praktyk zawodowych z zakwaterowaniem w miejscu nauki. Rzemieślnikom pragnącym zaangażować się w intensywniejszą edukację, w tradycji czeladniczej z zachowaniem równowagi praca – życie, oferowany jest model edukacyjny i biznesowy funkcjonowania ośrodka edukacyjnego w miejscu zamieszkania rzemieślnika oraz współpracujących pracowni dzielących między sobą koszt biznesowy i rodzinny edukacji praktycznej w zawodzie.

Dla Kogo?

Dla rzemieślników uczących procesów i technologii wykraczających poza ramę czasową kilku godzin tradycyjnego stażu. Dla mistrzów zawodu chcących przygotować ucznia nie tylko do pracy, ale także życia w rzemiośle poprzez tradycję czeladniczą.

PROBLEM, na który odpowiada innowacja:

Zawód ceramika, z punktu widzenia edukacji szkolnej, jest zawodem zanikającym. Działające na polskim rynku firmy, pracownie i zakłady produkcyjne, które kształciły w zawodzie ceramika, nie są obecnie finansowane przez nasze państwo. Edukacja w tym zawodzie to niełatwy wybór i zwykle indywidualna ścieżka w oparciu o poszukiwanie kursów, rzemieślników, czy podręczników do nauki zawodu - wydawnictwa zawodowe były publikowane pod koniec lat 70-tych. **Zawód ten wymaga ciągłego kontaktu z wieloma etapami powstawania wyrobów.** Wszystkie zakłady ceramiczne, w których można praktykować, mieszczą się w pobliżu miejsca zamieszkania właścicieli, gdyż wymaga tego proces technologiczny. Są to procesy niesamowicie złożone a na każdym etapie wykonawczym niezbędna jest obecność przyszłych rzemieślników. W przypadku szkół dziennych i pracowni szkolnych wiele z tych etapów nie

jest możliwych do zaobserwowania. Na terenie kraju nie ma takiego miejsca, w którym absolwenci szkół zawodowych mogliby taki proces obserwować i go doświadczać. Młodzi praktykanci są pełni wiedzy i teorii, ale niestety mają ogromne braki praktyczne.

Dlaczego?

Rozwiązanie ukazuje cały cykl produkcji lub usługi w pracowni i poza pracownią. Tradycyjny model zamieszkania w miejscu nauki przygotowuje do pracy w rzemiośle rozumianym, jako wolny zawód bez ram czasowych i typowych granic pomiędzy rodziną i pracą

CEL innowacji:

Rzemieślnik, jak prawdziwy mistrz kształcący czeladnika, musi poświęcić uczniowi więcej czasu, niż podczas prostego instruktazu przy zadaniach zawodowych w ramach kilkugodzinnej praktyki na stanowisku pracy. Wiąże się to z modelem edukacji rzemieślniczej sprzed setek lat, w której czeladnik wchodził w zawód poprzez wspólne życie z rodziną rzemieślnika, stając się jej członkiem. W dzisiejszych czasach przyjęcie tego rozwiązania nie jest możliwe, ale zasadne jest poszukiwanie takiej formy edukacyjnej, w której czeladnik, adept zawodu, pozna lepiej sam zawód jak też i życie związane z wykonywaniem tego zawodu. Rozwiązanie pozwoli rzemieślnikom zainteresowanym tym modelem kształcenia pogodzić naukę zawodu z własnym życiem osobistym i rodzinnym poprzez organizację nauki zawodu blisko rodziny, czyli w miejscu zamieszkania rzemieślnika. Podejście to może okazać się przydatne dla rzemiosła jako takiego, które jest zaangażowane w kształceniu młodocianych z rodzin trudnych i środowisk problematycznych, gdzie kluczową rolę mistrza uczącego zawodu jest pełnienie zastępczych funkcji wychowawczych a nawet rodzinnych, kształtujących pozytywne postawy zawodowe i wejście w dorosłe życie.

KOSZT zastosowania innowacji:

Kluczowym kosztem zastosowania rozwiązania są koszty zakwaterowania i wyżywienia uczestników stażu, jako koszty typowe dla rozwiązania i wykraczające poza tradycyjne koszty staży czy zajęć praktycznych w pracowni ceramicznej związanych z materiałami szkoleniowymi i eksploatacyjnymi, wynagrodzeniem opiekuna stażu lub instruktora, ubezpieczenia czy kosztami dojazdu. W ramach testowania tego rozwiązania koszty te wyniosły około 1 500 PLN za 10 dni roboczych stażu. Należy oczekiwać, że koszty te częściowo mogą być zbilansowane przez koszty dojazdu w tradycyjnych stażach. W tego typu rozwiązaniach można spodziewać się zwrotu tych kosztów w związku z korzyściami, jakie niesie dla pracodawcy udział i pomoc stażysty w zajęciach wykraczających poza tradycyjny staż w związku z przygotowaniem pracowni, sprzedaż produktów na targach czy inne prace pomocnicze wykonywane w czasie wolnym w miejscu zamieszkania za zakwaterowanie i wyżywienie. Koszt organizacji stażu wraz ze stypendium dla stażysty wynosi około 3 000 PLN. Istnieje wiele możliwości obniżania kosztów pracodawcy na zasadzie współfinansowania stażu i pobytu przez ucznia lub stażystę.

Kontakt i wsparcie użytkowników:

Pomysł i realizacja testu: Jerzy Fiedoruk, rzemieślnik.

Inkubator: Białostocka Fundacja Kształcenia Kadr, ul. Spółdzielcza 8, 15-441 Białystok, fundacja@bfkk.pl, +48 85 653 77 00, www.bfkk.pl, www.czasnastaz.edu.pl,
Koordynator: Michał Skarzyński